

ŞƏRQ qapısı

Doğma, canım-varlığım qədr sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 129 (23.541)

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

11 avqust 2020-ci il, çərşənbə axşamı

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 10-da Heydər Əliyev adına Bakı dərin özlülər zavodunda "Qarabağ" yatağının dayaq blokunun dənizə yola salınması mərasimində iştirak edib.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rəvnəq Abdullayev və "BOS Şelf" şirkətinin baş direktoru İxtiyar Axundov Prezident İlham Əliyevə görülməz işlər barədə məlumat veriblər. Bildirilib ki, "Qarabağ" dayaq bloku SOCAR-ın "BOS Şelf" şirkəti tərəfindən Heydər Əliyev adına Bakı dərin özlülər zavodunda tikilib. Qurğu neft-qaz kəşfiyyatı və hasilatı üçün nəzərdə tutulur. Dayaq bloku "Qarabağ" yatağında quraşdırılacaq stasionar dəniz özlülünün üst hissəsini və göyərtə meydançasını saxlamaq məqsədilə şəbəkə tipli metal konstruksiya şəklində hazırlanıb. Bu blok dənizdə suyun dərinliyi 182 metr olan sahədə quraşdırılacaq. Dayaq blokunun quraşdırılması "Qarabağ" yatağının dərin qatlarında neft və qaz hasilatının həyata keçirilməsində böyük rol oynayacaq.

Dövlətimizin başçısı dayaq blokunun dənizə yola salınmasını bildiren düyməni basıb.

"Qarabağ" yatağı 60 milyon ton neft ehtiyatına malikdir. Yataqda 6 neft, 3 qaz və 3 suvurucu quyunun qazılması nəzərdə tutulur. "Qarabağ" yatağı Azərbaycanın ən zəngin karbohidrogen yataqlarından biridir. Bu yatağın istismara verilməsi Azərbaycanın neft strategiyasının daha uğurla reallaşdırılmasına və ölkəmizin neft gəlirlərinin artmasına böyük töhfə olacaq.

Dayaq bloku ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibə verib.

Ulu öndərin siyasi xəttini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı yeni uğurlara yol açır

Ölkəmiz, o cümlədən Türk dünyası üçün çox böyük strateji əhəmiyyət kəsb edən Naxçıvan Muxtar Respublikası sosial-iqtisadi baxımdan sürətli yüksəlişini uğurla davam etdirir, bütün sahələrdə təhlükəsizlik təmin olunur. 30 ildir, blokada yaşayan qədim diyarda yüksək səviyyəli bir inkişafa nail olmaq müstəqil Azərbaycan dövlətinin tarixi uğurudur. Çünki dünyanın heç bir yerində ana torpaqdan ayrı salınan və nəqliyyat əlaqələri məhdud olan bir məkanda inkişaf meyilləri, ümumiyyətlə, nəzərə çarpmayıb və ya davamlı xarakter almayıb. Bu baxımdan blokada vəziyyətində olsa da, inkişaf edən muxtar respublikanın nümunəsi haqlı olaraq sosial-iqtisadi inkişafın Naxçıvan modeli adlandırılır. Muxtar respublikada bütün bunlara ulu öndər Heydər Əliyev siyasi xəttinin uğurla davam etdirilməsi, Azərbaycan Prezidentinin böyük diqqət və qayğısı, sosial-iqtisadi inkişafı bağlı qəbul edilmiş Dövlət proqramlarının dəqiqliklə icrası, islahatların günün tələbləri səviyyəsində aparılması, yurda, xalqa məhəbbətə, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətə həyata keçirilən işlər nəticəsində nail olunub. Uzun müddətə hesablanmış inkişaf strategiyasının reallaşdırılması pandemiya dövründə də Naxçıvanın yüksəliş və tərəqqi dövrünü yaşamasına şərait yaradıb. Bu gün muxtar respublikanın hər bir yaşayış məntəqəsində genişmiqyaslı quruculuq işləri aparılır, şəhər və rayon mərkəzləri müasir görkəm alır.

Abadlaşan, inkişaf edən Şərur rayonunda yeni sosial obyektlər istifadəyə verilir

Inkişafa qovuşan bölgələrdən biri də Şərur rayondur. Qəbul olunmuş Dövlət proqramlarının uğurlu icrası rayonda davamlı sosial-iqtisadi inkişafı təmin edib, Şərur şəhərində və kəndlərdə genişmiqyaslı quruculuq işləri aparılıb, yeni inzibati binalar və sosial obyektlər tikilib, rahat yollar çəkilib, əhalinin rifahı yaxşılaşıb.

Bu gün Şərur rayonunda 117 mindən artıq əhali yaşayır ki, onun da 10 min 800-ə yaxını, yəni 9,2 faizi əmək pensiyaçılarıdır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Mühəribə, Əmək, Silahlı Qüvvələr və Hüquq-Mühafizə Orqanları Veteranları Şurasının Şərur Təşkilatının 522, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağsaqqallar Şurasının Şərur Rayon Təşkilatının isə 131 üzvü vardır. Dövlətimiz bu gün həmin şəxslərə qayğı göstərir, bütün məsələlərin həllinə diqqət yetirilir. İyulun 2-də Şərur şəhərində Təqaüdçülər Klubunun istifadəyə verilməsi də bu istiqamətdə görülən işlərin davamı xarakteri daşıyır.

Açılış tədbirində iştirak edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbov ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin "Veteranlar, ağsaqqallar milli-mənəvi dəyərlərimizin qızıl fondudur. Onlar hər cür qayğı və hörmətə layiqdirlər" –

fikrini xatırladaraq deyib: "Ulu öndərin tövsiyələri əsas götürülərək bu gün Şərur şəhərində rayon veteranları və ağsaqqalları üçün yeni bina – Təqaüdçülər Klubu istifadəyə verilir. Şərur Rayon İcra Hakimiyyəti Təqaüdçülər Klubunda gənclərlə veteranların və ağsaqqalların görüşlərini təşkil etməli, milli-mənəvi dəyərlərimiz gənc nəsəyə aşılanmalıdır. Qızıl fondumuz olan veteranların həyat yolu gənclərə öyrədilməli, müxtəlif tədbirlər keçirilməlidir".

Ali Məclisin Sədri yaradılan şəraitdən səmərəli istifadə olunacağına əminliyini bildirib.

Bina istilik sistemi ilə təchiz edilib, həyatda abadlıq işləri aparılıb, musiqili fəvvarə quraşdırılıb. Ali Məclisin Sədri musiqili fəvvarəni işə salıb.

genişləndirməsinə şərait yaradacaqdır.

İyulun 2-də "Naxçıvanbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Şərur rayon filialının yeni inzibati binasının istifadəyə verilməsi ilə bağlı keçirilən tədbirdə iştirak edən Ali Məclisin Sədri kollektivi təbrik edərək deyib: "Əhalinin etibarını qazanmaq hər bir bankın əsas fəaliyyət istiqaməti olmalıdır. Bu gün dünyada və ölkəmizdə baş verən proseslər bir daha təsdiq edir ki, hansı ölkədə bank sistemi şəffaf qurulubsa, onlar da fəaliyyətlərini davam etdirə bilərlər. Şəffaflığı təmin etməyən, yüksək faiz dərəcələri tətbiq edən bankların fəaliyyəti isə dayandırılmalıdır. Ötən dövrdə "Naxçıvanbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycanca şəffaf fəaliyyəti ilə seçilmiş, əhali məmnunluğunun qazanılması sahəsində daim

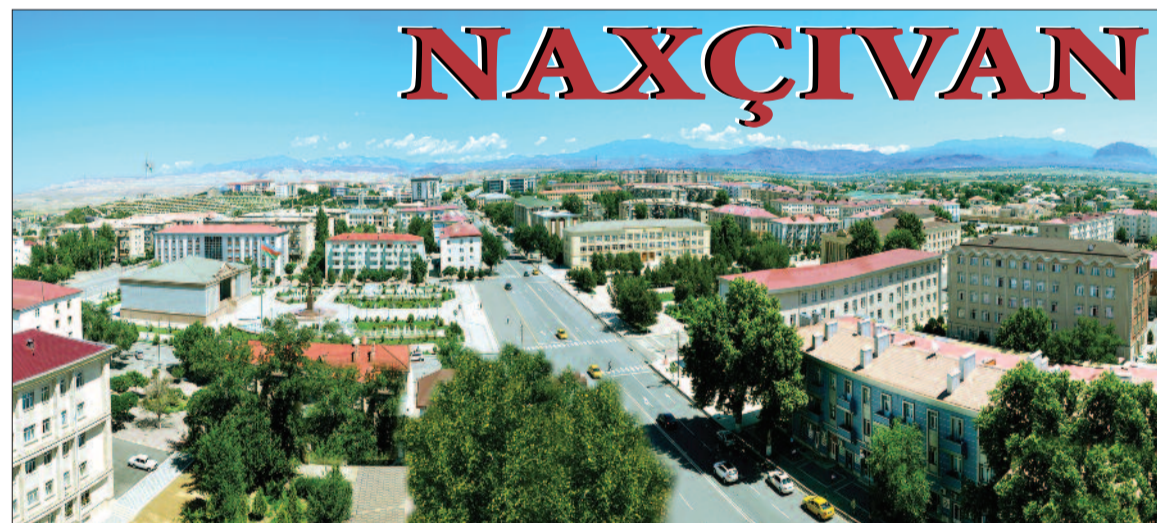
istiqamətində işlər görülür. Ordubad rayonunda da bu sahədə tədbirlər başa çatmaq üzrədir.

İyulun 2-də Şərur Rayon Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq, Texniki Yaradıcılıq və Turizm-Diyarşünaslıq mərkəzlərində, eləcə də Şərur Şəhər Fizika-Riyaziyyat Təmayüllü Liseyində yaradılmış innovativ dərnlərin təqdimatı olub.

Dərnlərin fəaliyyəti ilə maraqlanan Ali Məclisin Sədri deyib: "Bu gün Şərur rayonunun məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində 1350-yə yaxın dərnlək üzvü vardır. Yeni innovativ dərnlərin fəaliyyətə başlaması dərnlək üzvlərinin sayını daha da artıracaqdır. Şagird və gənclərin dərnləklərə cəlb olunması həm onların asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, həm də istedadlarının üzə çıxarılması və milli dəyərlərimizi öyrənmələrinə xidmət

İcmal

Xalqa məhəbbət, dövlətçiliyə sədaqət – blokada vəziyyətində inkişaf edən

Muxtar respublika iqtisadiyyatı və onun tərkib hissəsi olan bank sektoru daim inkişaf edir

Muxtar respublika iqtisadiyyatı və onunun tərkib hissəsi olan bank sektoru gündən-günə inkişaf edir. İyulun 2-də "Naxçıvanbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Şərur rayon filialının yeni inzibati binasının istifadəyə verilməsi bunu bir daha təsdiq edir. Yeni binanın istifadəyə verilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Çünki bank hər bir bölgənin inkişaf göstəricisidir. "Naxçıvanbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti 2008-ci ildən, Şərur rayon filialı isə 2014-cü ildən fəaliyyət göstərir. Filial hüquqi və fiziki şəxslər, eləcə də fərdi sahibkarlar daxil olmaqla, 6 mindən artıq aktiv bank hesabına malikdir, kredit portfeli 10 milyon 430 min manatdır. Kreditlərin fəaliyyət sahəsi üzrə bölgüsündə kənd təsərrüfatı üzrə 4 milyon 54 min manat, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərə 1 milyon 598 min manat, ipoteka kreditləri 235 min manat və digər sahələr üzrə verilmiş kreditlərdir. Eyni zamanda filial 5 bankomat, 8 ödəniş terminalı və 80-ə yaxın POS-terminal vasitəsilə əhaliyə xidmət göstərir. Ötən dövrdə verilən kredit portfelinin həcmi və mövcud infrastruktur "Naxçıvanbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin formalaşdırıldığı və inkişaf etdiyini göstərir. Yeni inzibati binanın istifadəyə verilməsi və burada müasir iş şəraitinin yaradılması isə sakinlərin etibarını qazanan filialın fəaliyyətini daha da

ön sıralarda olmuşdur. Əhaliyə ehtiyacı olan sahələrdə aşağı faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi, güzəştlərin tətbiqi bankın hörmət və nüfuzunu artırmışdır. Bankın kollektivi gələcəkdə də fəaliyyətini bu istiqamətdə qurmalı, yaradılan şəraitə uyğun olaraq əhaliyə keyfiyyətli xidmət göstərməli, rayonda təsərrüfatların inkişafına və əhali rifahının yaxşılaşdırılmasına dəstək verilməlidir".

Ali Məclisin Sədri qarşısı qoyulan vəziyyətlərin yerinə yetirilməsinə əminliyini bildirib, kollektivə fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Müasir dövrün tələbinə uyğun yeni innovativ dərnləklər yaradılır

Muxtar respublikanın məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təşkili həyata keçirilən təhsil islahatlarının əsas istiqamətlərindəndir. Həmin təhsil müəssisələrində yeni innovativ dərnləklərin yaradılması da müasir dövrün tələbidir. Muxtar respublikada bu iş Naxçıvan şəhərində başlanılıb, Heydər Əliyev Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzində yeni innovativ dərnləklər yaradılıb və yaxşı nəticələr əldə edilib. Həmin dərnləklərə cəlb olunmuş uşaqların əl işlərində ibarət "İstedadlı şagirdlər" albom-kataloqu nəşr edilib.

Şərur rayonundakı məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində isə 48 dərnlək fəaliyyət göstərir. Bunların da 16-sı yeni yaradılan innovativ dərnləkdir. Hazırda Culfa rayonunun məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti və orada yeni innovativ dərnləklərin yaradılması

edəcəkdir. Bütün bunlar isə sağlam gəncliyin inkişafında əsas məsələdir. Şagirdlər məktəbdə təhsil almaqla peşə öyrənirlərsə, dərnləklərdə də öz qabiliyyətlərini inkişaf etdirərək ikinci bir sənətə sahib olurlar".

Ali Məclisin Sədri muxtar respublikada innovativ dərnləklərin yaradılmasının və fəaliyyətinin təmin olunmasının əhəmiyyətini vurğulayıb, bu işdə əməyi olanlara təşəkkür edib.

Naxçıvanda Günəş elektrik stansiyalarının illik istehsal gücü 40,5 milyon kilovat-saata çatdırılıb

Muxtar respublikada aparılan məqsədyönlü enerji təhlükəsizliyi siyasəti nəticəsində Naxçıvan artıq enerji alan bir diyardan enerji ixrac edən məkana çevrilib. "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq muxtar respublikada bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlərin həyata keçirilməsi isə mövcud potensialın daha da gücləndirilməsinə imkan verir.

Kəngərli rayonunda 3 meqavat gücündə yeni Günəş elektrik stansiyasının qurulması üçün ötən il avqust ayından kənd təsərrüfatına yararsız 5 hektar ərazidə yerləşən stansiyada tikinti-quraşdırma işləri qısa müddətdə və yüksək keyfiyyətlə aparılıb, hər birinin gücü 320 vatt olan 9416 "PERC" tipli müasir "şüşə-şüşə" formalı günəş panelləri, hər birinin gücü 50 kilovat olan 61 invertor, müasir tip kommutasiya aparatları və digər elektrik avadanlıqları ilə təmin olunmuş 3 ədəd 35/0,4 kilovoltluq transformator yarımstansiyası, 1 ədəd 35 kilovoltluq qapalı paylayıcı yarımstansiya quraşdırılıb.

Yeni quraşdırılmış Günəş elektrik stansiyasının istismara verilməsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasında Günəş elektrik stansiyalarının illik istehsal gücü 40,5 milyon kilovat-saata çatdırılıb. İyulun 8-də yeni Günəş elektrik stansiyası istifadəyə verilib. Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə iştirak edən Ali Məclisin Sədri deyib: "Muxtar respublikada enerji təhlükəsizliyi sahəsində qarşıda duran əsas

Ardı 2-ci səhifədə

vəzifə dünya dövlətlərinin də xüsusi diqqət yetirdiyi bərpa olunan enerji ilə təminat işidir. Ona görə də muxtar respublikada günəş enerjisindən, eləcə də mövcud hidroenerji potensialından səmərəli istifadə olunur, dağ çaylarında yeni su elektrik stansiyaları tikilir. Hazırda Ordubad və Tivi Su Elektrik stansiyalarının tikintisi davam etdirilir. Bu stansiyalar istifadəyə verildikdən sonra muxtar respublikanın elektrik enerjisi tələbatının 90 faizə yaxını bərpa olunan enerji mənbələri hesabına təmin olunacaqdır". Ali Məclisin Sədri yeni stansiyaların qurulması həm də mütəxəssis hazırlığının zəruriliyindən, Naxçıvan Dövlət Universitetində enerji sahəsində kadr hazırlığının səviyyəsindən və gənc mütəxəssislərin işlə təminatından da bəhs edib. "Yeni qurulan elektrik stansiyaları ilə yanaşı, bu sahədə yetişən yerli mütəxəssislərimiz də bizim sərvətimizdir", – deyən Ali Məclisin Sədri Dövlət Energetika Xidməti tərəfindən mütəxəssis hazırlığına bundan sonra da diqqət yetirilməsi və qurulanlardan səmərəli istifadə olunması barədə tapşırıqlar verib.

Ali Məclisin Sədri İsveçrənin "Pure Energy Development" SARL şirkəti ilə əməkdaşlıqdan məmnunluğunu bildirib, əməkdaşlığın gələcəkdə də davam etdiriləcəyini diqqətə çatdırıb.

Sonra Dövlət Energetika Xidmətinə yeni avtomobil və texnikalar təqdim olunub. Ali Məclisin Sədri avtomobil və texnikalara baxıb, müvafiq tapşırıq və tövsiyələr verib.

Onu da qeyd edək ki, hazırda muxtar respublikada elektrik enerjisinə olan tələbatın 55 faizi bərpa olunan enerji mənbələri hesabına ödənilir. İstifadəyə verilən Günəş elektrik stansiyalarının ümumi gücü 27 meqavata bərabərdir. Kəngərli rayonu ərazisində isə hazırda fəaliyyətə başlaması ilə rayon üzrə abonentlərin 32 faizə yaxını buradakı Günəş elektrik stansiyalarının istehsal etdiyi elektrik enerjisi ilə təmin olunur.

Təbiətin qorunması və zənginləşdirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür

Naxçıvan Muxtar Respublikasında təbiətin mühafizəsinə, yaşıllıq sahələrinin artırılmasına xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. Bu qədim diyarın bütün bölgələrində yaşıllaşdırma işləri geniş vüsət alıb. Hər il yeni meyvə bağları, meşə zolaqları salınır, təbiətin zənginləşdirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür. Havaların isti keçdiyi bu günlərdə isə meyvə bağlarına və yaşıllıq zolaqlarına aqrotekniki qaydada qulluq göstərmək, ağacları vaxtılı-vaxtında suvarmaq mühüm əhəmiyyət daşıyır.

İyulun 11-də muxtar respublikada imaciliklər keçirilib, yaşıllıq zolaqları və meyvə bağlarına aqrotekniki qulluq göstərilib. Ali Məclisin Sədri imacilikdə iştirak edib.

Çəkilən zəhmət layiqincə qiymətləndirilir

1969-cu il iyulun 14-də ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin respublika rəhbəri seçilməsi ilə Azərbaycanda bütün sahələrdə böyük uğurlar qazanılıb, ölkənin gələcək müstəqilliyinin təməli qoyulub. Bu gün Heydər Əliyev siyasi xəttinin uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, gündən-günə inkişaf edən, tərəqqiyə qovuşan Azərbaycanda və onun Naxçıvan Muxtar Respublikasında sosial-iqtisadi inkişaf təmin edilib, dövlət-xalq birliyi və sabitlik yaranıb. Muxtar respublikada geniş quruculuq işləri aparılır, bütün yaşayış məntəqələri müasirləşdirilir, insanlar rahat yaşayırlar. Bu inkişaf hər bir sakinə doğma torpağa daha sıx tellərlə bağlayır. Bütün uğurlara aparan yolun təməli isə 1969-cu il iyulun 14-də qoyulub. Buna görə də həmin tarix həmişə yaddaşlarımızda yaşayır, həmişə xatırlanır.

İyulun 14-də – ulu öndərin ölkəmizə rəhbər seçilməsinin 51-ci ildönümündə Azərbaycan Respublikasının medal və fəxri adlarının, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri tərəfindən gənc istedadlara xüsusi aylıq təqaüdünün təqdimat mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə Tovuz rayonu ərazisində işğalçı Ermənistanın təxribatı nəticəsində şəhid olmuş əsgər və zabitlərimizin əziz xatirəsi yad edilib. Ali Məclisin Sədri çıxışında deyib: "Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəlində Heydər Əliyevin siyasətindən kənarlaşması nəticəsində Azərbaycan faciələrlə üzləşdi. Lakin 1993-cü ildə ümummilli liderimizin xalqın tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdırsa Azərbaycanı sabitliyə, inkişaf və tərəqqiyə qovuşdurdu. Hazırda bu yolun uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, ölkəmizdə sabitlik və inkişaf vardır. Azərbaycan inkişaf etmiş dünya dövlətləri sırasında öz layiqli yerini tutub. Ölkəmizin inkişafında xidməti olanların, fərqlənənlərin əməyi isə dövlətimiz

tərəfindən qiymətləndirilir. Bu gün təltif olunanlar, dövlətimizin ali mükafatlarına layiq görülənlər də çalışdıqları sahələrdə əməkləri ilə seçilən, fərqlənən şəxslərdir".

Ali Məclisin Sədri təltif olunanları təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb, Azərbaycan Respublikası medalının və fəxri adlarının döş nişanlarını və vəsiqələrini təqdim edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri 2020-ci il 9 iyul tarixli Sərəncamı ilə təhsil sahəsi üzrə Naxçıvan şəhər 15 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi İnci Nəsirovanın və idman sahəsi üzrə Babək rayonu Vayxır kənd tam orta məktəbinin şagirdi Vüsal Seyidovun adları Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənc İstedadlarının "Qızıl kitabı"na yazılıb və onlar Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri tərəfindən xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görüblər.

Ali Məclisin Sədri təqaüd kartlarını gənc istedadlara təqdim edib, onlarla xatirə şəkli çəkdirib.

İlin birinci yarısında sosial-iqtisadi sahədə böyük uğurlar qazanılıb

Muxtar respublikada bu ilin birinci yarısında iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif sahələrində 12-si özəl investisiyalı olmaqla, 81 istehsal və xidmət sahəsi istifadəyə verilib. Yeni yaradılan sahələrdə 352 iş yeri açılıb. Hazırda müxtəlif xidmətlər üzrə 38 sahənin yaradılması davam etdirilir. Cari ilin ilk yarısında Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 62 layihənin maliyyələşdirilməsinə 7 milyon 42 min manatdan çox güzəştli kredit ayrılıb ki, bunun da 6 milyon 236 min manatı sənayenin, 806 min 500 manatı kənd təsərrüfatının payına düşüb. Sahibkarlıq fəaliyyətinə könər müdaxilələrin qarşısının alınması, onların hüquqlarının müdafiəsi daim diqqətdə saxlanılıb, xüsusi fəaliyyət növləri üzrə 748 lisenziya, dəyəri 652 min 200 manat olan layihəyə təsdiqedic sənəd verilib. Həmçinin ixracın təşviqi və sənaye məhsullarının ixracı zamanı çəkilən xərclərin bir hissəsinin qaytarılması mexanizmi çərçivəsində yerli ixracatçılara 11 ixrac əməliyyatı üzrə 21 min 150 manatdan çox məbləğdə ixrac təşviqinin ödənilməsi təmin edilib.

Bu ilin ilk altı ayında 27 heyvandarlıq təsərrüfatının yaradılması, 14 heyvandarlıq təsərrüfatının genişləndirilməsi, tutumu 2700 ton olan 2 soyuducu anbarın yaradılması, digərinin isə genişləndirilməsi başa çatdırılıb, 8 heyvandarlıq təsərrüfatının yaradılması, 3-nün isə genişləndirilməsi davam etdirilib. Muxtar respublikada istehsal olunan vafli məhsulları, tütün məmulatları, sement, travertin, marmar, mebel məmulatları, mineral sular 11 ölkəyə ixrac olunub. Ənənəvi ixrac bazarları ilə yanaşı, muxtar respublikada fəaliyyət göstərən şirkətlər tərəfindən Oman Sultanlığı, Belçika Krallığı kimi ölkələrə də məhsul ixrac edilib, ərzaq məhsulları nüfuzlu beynəlxalq qida sərğilərində nümayiş olunub.

2020-ci ilin birinci yarımında muxtar respublikada Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin xəttində 61 milyon 966 min manat həcmində inşaat işləri yerinə yetirilib. Bu ilin ötən dövründə 2 məktəb binası, 1 musiqi məktəbi, 2 səhiyyə müəssisəsi, 2 kənd mərkəzi, 3 xidmət mərkəzi, "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının 3-cü Sərhəd Dəstəsi üçün kompleks, Ordubad rayonunda Dəstə Radio-Televiziya Ötürücü Stansiyası, Badamlı zavodu, Culfa şəhərində Rabitə Evi istifadəyə verilib. Naxçıvan şəhərində 7 mərtəbəli 6 mənzilli yaşayış binasının tikintisi və 2 yaşayış binasının yenidən qurulması başa çatdırılıb. Hazırda Naxçıvan şəhərində 44, Şərur şəhərində 40, Ordubad şəhərində 28, Culfa şəhərində 18, Şahbuz rayon "N" hərbi hissədə 44 və Şahbuz şəhərində isə 40 mənzilli yaşayış binalarının tikintisi davam etdirilir. Ötən dövrdə Naxçıvan şəhər buxanası, Ordubad rayonu Darkəndində su dəyirmanı, Yusif Küseyir oğlu türbəsi, Şahtaxtı hamamı bərpa olunub, Naxçıvan şəhərində Sahil Parkı istifadəyə verilib. Hazırda Naxçıvan şəhərində məscidin, Şərur rayonunda Mədəniyyət Sarayının, Şərur və Sədərək rayonlarında Bayraq meydanlarının, Babək şəhərində bazarın, Şahbuz rayonunun Ağbulaq kəndində Xizək Mərkəzinin, Ordubad və Tivi Su Elektrik stansiyalarının tikintisi davam etdirilir. Muxtar respublikada yol nəqliyyat kompleksinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində də ardıcıl tədbirlər görülüb, Culfa-Ordubad magistral avtomobil yolunun, Şərur rayonunun Qarxun-Muğançiq-Mehrab-Məmmədşəhər, Ordubad rayonunda Xanağa-Ağrı-Dizə-Vənənd-Darkənd avtomobil yollarının, Culfa şəhərində avtomobil yolunun yenidən qurulması başa çatdırılıb.

Muxtar respublikanın uğurlu sosial-iqtisadi

inkişaf mənzərəsini əks etdirən bu faktlar iyulun 21-də keçirilən altıncı çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin üçüncü sessiyasında qeyd edilib.

Sessiyada çıxış edən Ali Məclisin Sədri deyib: "Ulu öndərin yolunun ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi imkan verəcəkdir ki, Azərbaycan və onun Naxçıvan Muxtar Respublikası 2020-ci ili də bütün sahələrdə uğurlu nailiyyətlərlə başa vursun. Məqsədimiz ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin müəllifi olduğu inkişaf, sabitlik və rifahı daha da möhkəmləndirməkdir. Bu yolda və qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasında hər birinizə uğurlar arzulayır, çıxışını ulu öndərin fikirləri ilə tamamlayram: "Hamı üçün bir istiqamət olmalıdır: Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qorumaq, Azərbaycan Respublikasında siyasi sabitlik yaratmaq və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının rahat yaşaması üçün şərait yaratmaq".

Ali Məclisin Sədri 2020-ci ilin birinci yarısında Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafında əməyi, sabitliyin və təhlükəsizliyin qorunmasında xidməti olanlara təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycan milli mətbuatının 145 illiyi yüksək səviyyədə qeyd olunub

İyulun 22-də ictimai-mədəni tarixin önəmli səhifələrindən birinin – milli mətbuatın yaranmasının 145 illiyi yüksək səviyyədə qeyd edilib. Eyni zamanda 22 iyul dövlətçilik tariximizdə əlamətdar gün kimi qeyd olunur. 1990-cı il iyulun 20-də ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Moskvadan Bakıya, iki gün sonra – iyulun 22-də isə Naxçıvana gəlib, xilaskarlıq missiyasına buradan başlayıb.

Azərbaycanda və onun tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında mətbuatın inkişafı sahəsində mühüm işlər görülüb. Bu gün Naxçıvanda "Şərur qapısı", 8 şəhər və rayon qəzeti, elm və ali təhsil müəssisələrinin qəzetləri, 3 televiziya, 3 radio, 1 informasiya agentliyi və onlarla internet informasiya resursları, nəşriyyatlar, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu, Mətbuat Şurası, Televiziya və Radio Şurası fəaliyyət göstərir ki, bunlar da öz ətrafında 400-ə yaxın jurnalisti birləşdirir. Bu, böyük bir nailiyyət, yaradılan şəraitin nəticəsidir.

İyulun 22-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində Azərbaycan milli mətbuatının 145 illiyi münasibətilə tədbir keçirilib.

Ali Məclisin Sədri hər iki əlamətdar gün münasibətilə tədbir iştirakçılarına, onların təmsalında muxtar respublikanın bütün mətbuat işçilərini və əhalini təbrik edib.

Ali Məclisin Sədri deyib: "Milli mətbuatımızın əsası 145 il bundan əvvəl qoyulsa da, müstəqil mətbuatımız ümummilli liderimizin muxtar respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrdə Naxçıvanda yaradılmışdır. Ulu öndərimizin ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra isə Azərbaycanda mətbuatın inkişafı sahəsində əsaslı işlər görülmüş, dövlət-mətbuat münasibətləri yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. Bu gün ümummilli liderimizin yolunu bütün sahələrdə uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti mətbuatın inkişafına da xüsusi qayğı göstərir. Artıq ölkəmizdə xalqın taleyini, dövlətinin bu gününü və gələcəyini düşünən, dünyada gedən prosesləri təhlil edən, milli mənafeyimizi qoruyan mətbuat ordusu formalaşmışdır".

Ali Məclisin Sədri muxtar respublikada mətbuatın formalaşmasında və inkişafında əməyi, fəaliyyəti olan bütün jurnalistlərə təşəkkürünü bildirib.

"Muxtar respublikanın mətbuat işçiləri ilə fəxr edirik", – deyən Ali Məclisin Sədri Naxçıvanda bütün yaşayış məntəqələrində sürətli internetə və informasiyaya çıxış imkanlarının yaradıldığını bildirib, düzgün informasiya siyasətinin həyata keçirilməsində və jurnalistlər arasında varisliyin təmin olunmasında mətbuat işçilərinə uğurlar arzulayıb. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri 2020-ci il 22 iyul tarixli Sərəncamı ilə 22 iyul – Milli Mətbuat Günü münasibətilə Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsinin əməkdaşları Məmmədli Aysun Əsgər qızı və İsmayıl Razim Rafiq oğlu səmərəli fəaliyyətlərinə və gənc ailə olmalarına görə Babək şəhərindəki yeni yaşayış binasında ikitəqatlı mənzilli təmin olunmuşlar. Ali Məclisin Sədri yeni mənzilin orderini jurnalistlərə təqdim edib, onlarla xatirə şəkli çəkdirib.

Muxtar respublika rəhbəri tədbirə yekun vuraraq deyib ki, həyata keçirilən tədbirlər

muxtar respublikada informasiya blokadasını yarıb. Kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafı bundan sonra da diqqətdə saxlanılacaqdır. Hər bir jurnalist isə öz qələmi ilə Vətəninə, xalqına xidmət etməlidir.

Növbəti layihə uğurla reallaşdırılır

Muxtar respublikada həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatların tərkib hissəsi kimi yaşayış məntəqələrinin içməli su təminatı mühüm yer tutur. Çünki keyfiyyətli içməli su ilə təchizat həm də sağlam həyat deməkdir.

Bu tədbirlər Şərur rayonunda da uğurla davam etdirilir. Belə ki, "Şərur şəhər və ətraf kəndlərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması" layihəsi uğurla reallaşdırılır. Layihə üzrə tikinti işlərinə 2012-ci ildə başlanılıb, bu gündə Şərur şəhəri və ətraf 4 kənddə – Mahmudkənd, Yengicə, Zeyvə və Düdəngədə içməli su şəbəkəsi, Şərur şəhərində həm də kanalizasiya şəbəkəsi tikilib. Şərur Şəhər Sütəmləyici Qurğular Kompleksinin tikintisinə 2019-cu ilin fevral ayında başlanılıb. 2 hektar ərazidə yerləşən kompleksdə sahəsi 700 kvadratmetr olan sütəmləyici qurğu, gözetçi binaları, hər birinin tutumu 400 kubmetr olan 2 xam, ümumi tutumu 27 min 500 kubmetr olan 3 təmiz su anbarı yerləşir. Sütəmləyici qurğu binasında idarəetmə, elektrik təchizatı otaqları, anbar və yeməxana vardır. İyulun 24-də Şərur Şəhər Sütəmləyici Qurğular Kompleksinin açılışı olub.

Sütəmləyici qurğunu işə salan Ali Məclisin Sədri kompleksin istifadəyə verilməsi münasibətilə istifadəçiləri təbrik edərək vurğulayıb ki, içməli və təsərrüfat suyunu olan tələbatın ödənilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər bu gün ölkəmizin və onun Naxçıvan Muxtar Respublikasının su təminatında ciddi dönüş yaratmışdır. Ötən əsrin 70-ci illərində Şərur rayonunda Arpaçay Su Anbarı, eləcə də ölkəmizdə yeni su anbarları və kanalları tikilmiş, subterteyan quyuları qazılıb istifadəyə verilmişdir. Müstəqillik illərində də ulu öndərin rəhbərliyi ilə bu işlər davam etdirilmişdir.

Ali Məclisin Sədri yaradılan şəraitdən səmərəli istifadə olunacağına əminliyini bildirib, ərazidə yaşıllıqların salınması barədə tapşırıqlar verib.

Bəhs olunan layihə çərçivəsində rayonun Cəlilkəndində də yeni içməli su şəbəkəsi qurulub, iyulun 24-də kənddə içməli su şəbəkəsinin açılışı olub.

Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə iştirak edən Ali Məclisin Sədri çıxış edərək Prezident cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə təsdiq olunmuş Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramına uyğun olaraq həyata keçirilən işlərin böyük əhəmiyyətindən danışdı.

Ali Məclisin Sədri sakinlərə təbriklərini çatdırıb, içməli su şəbəkəsinin qurulmasında əməyi olanlara təşəkkür edib, içməli su şəbəkəsinin istifadəyə verilməsini bildiren qurğunu işə salıb, Şərur rayonunun Sərxanlı kəndində içməli su şəbəkəsinin qurulması barədə tapşırıqlar verib.

Strateji inkişaf siyasəti uğurla davam etdirilir

Heydər Əliyev ideallarına sadıq olan Naxçıvanda dahi şəxsiyyətin müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf siyasətinin uğurla davam etdirilməsi qədim diyarə yeni-yeni nailiyyətlər bəxş edir. Ötən ayın ümumi mənzərəsi də belə deməyə əsas verir. Qeyd etdiyimiz kimi, bütün bu uğurlar isə dünyada pandemiyanın hökm sürdüyü 2020-ci ilin iqtisadi reallıqları fonunda baş verir. Aparılan məqsədyönlü siyasət nəticəsində bütün bu tələtlərin fəvqündə dayanan müasir milli dövlətçiliyimiz gündən-günə möhkəmlənir, güclənir, bu isə ölkəmizin, o cümlədən muxtar respublikamızın sosial-iqtisadi baxımdan sürətli inkişafına yol açır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında həyata keçirilən siyasətin strateji məqsədi sosial-yönümlü, diversifikasiya olunmuş, özünü-inkişaf qabiliyyətli iqtisadiyyatın qurulmasıdır. Qürurla deyə bilərik ki, muxtar respublika bu sahədə tarix üçün qısa zaman kəsiyində, həqiqətən də, qibtə ediləcək nailiyyətlər qazanıb, sosial-iqtisadi inkişafın keyfiyyətə yeni mərhələsi adekvat olaraq bütün sahələrdə modernləşməyə əsaslı təkən verib, blokada vəziyyətində özünəməxsus milli inkişaf modelini yaradıb. Qazanılmış uğurlu nəticələr; inkişafın sabit və dayanıqlı səciyyə daşması qabaqcıl idarəçilik metodlarının tətbiq edilməsi ilə birbaşa bağlıdır.

Rauf KƏNGƏRLİ

Qonaqlar tarixi-mədəni yerlər və muzeylərlə tanış olublar

Naxçıvanda keçirilən Azərbaycan-Türkiyə birgə təlimlərində iştirak edən Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının istirahət günlərində gəzintiləri davam edib. Gəzintilər çərçivəsində qonaqlar Naxçıvan Muxtar Respublikasının tarixi-mədəni yerləri və muzeyləri ilə tanış olublar.

Əvvəlcə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilib. Türkiyə Silahlı Qüvvələri hərbi

qulluqçuları Heydər Əliyev Muzeyində olub, Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin yaradılması və inkişafı, habelə müstəqil Azərbaycanın ordu quruculuğu sahəsində misilsiz xidmətləri olan Türk dünyasının dahi siyasi xadiminin həyatı, siyasi və dövlətçilik fəaliyyəti ilə bağlı eksponatlarla tanışlıq onlarda böyük maraq doğurub.

Türkiyəli hərbcilər "Xan Sarayı" Dövlət Tarix-Memarlıq, Möminə Xatın və Açıq Səma Altında Muzey Kompleksini, Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzini ziyarət ediblər, qədim türk-oğuz yurdu olan diyarımız haqqında onlarda zəngin təəssürat yaranıb.

Nəriman NƏCƏFOV

Naxçıvanda hərbi hissələrə 9 ton qarpız təhvil verilib

Naxçıvan Muxtar Respublikasında ordumuzun qüdrətinin artırılması istiqamətində aparılan ardıcıl tədbirlərdən biri də xalq-ordu birliyinin günbəgün daha da möhkəmləndirilməsidir. Aparılan məqsədyönlü siyasətin nəticəsidir ki, bu gün muxtar respublikamızdakı ordu, birləşmə və hissələr hərtərəfli təminatla, ən müasir silah-sursata və peşəkar şəxsi heyətə malikdir.

Ordu ilə xalqın birliyinin təcəssümü olaraq hər il muxtar respub-

likamızda yetişdirilən mövsümi meyvə-tərəvəzlər və bostan məhsulları əsgərlərə sovqat olaraq verilir.

Avqustun 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin kollektiv tərəfindən Azərbaycan-Türkiyə birgə genişmiqyaslı döyüş atışlı taktiki və taktiki-uçuş təlimlərində iştirak edən hərbi qulluqçulara və Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun şəxsi heyətinə 9 ton qarpız təhvil verilmişdir.

"Şərq qapısı"

Andiçmə mərasimləri keçirilib

Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarında gənc əsgərlərin hərbi andiçmə mərasimi keçirilib.

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda keçirilən andiçmə mərasimində Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildikdən sonra gənc əsgərlər Vətənə sədaqət andı içiblər.

Mərasimdə polkovnik Mehman Gülməmmədov gənc əsgərlərin mənəvi-psixoloji, fiziki və döyüş hazırlığı istiqamətində keçilən dərs və məşğələlərdən danışib.

Gənc əsgərlər adından çıxış edən Valeh

Əsədov hərbi andı qəbul etmələri münasibətilə sevincli və qürurlu olduqlarını bildirib, nümunəvi xidmət edəcəklərinə və döyüş tapşırıqlarına məsuliyyətlə yanaşacaqlarına söz verib.

Çıxışların ardından general-mayor Teymur Eyyubov Naxçıvan Qarnizonunun rəisi, general-polkovnik Kərəm Mustafayevlin təbrikini şəxsi heyətə çatdırıb. Bildirilib ki, gənc əsgərlər Naxçıvanda Azərbaycan-Türkiyə birgə genişmiqyaslı döyüş atışlı taktiki və taktiki-uçuş təlimlərinin keçirildiyi bir vaxtda hərbi andı qəbul edərək ordu sıralarında peşəkar döyüşçü kimi yetişəcəklərinə söz verirlər. İnanırıq ki, bu gün hərbi andı qəbul edən gənc əsgərlərimiz "Təlimdə tər, döyüşdə zəfər!" prinsipi ilə real döyüş şəraitində keçirilən təlimlərdə bütün tapşırıqları peşəkarcasına yerinə yetirən hərbcilərimiz kimi Vətənimizin müdafiəsində ayıq-sayıq dayanacaqlar.

"Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasında keçirilən andiçmə mərasimində "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının komandiri, general-mayor Niyaməddin Tağıyev Sərhəd Diviziyasının maddi-texniki bazasının xeyli möhkəmləndirilməsindən, sərhəd zastavalarının müasir texnika, avadanlıq və ləvazimatlarla təmin olunmasından, yeni sərhəd infrastrukturunu yaradılmasından danışib, hərbi andı qəbul edən gənc əsgərləri təbrik edib.

"Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının zabiti, mayor Fuad Heydərov da çıxış edərək hərbi xidmətin Vətən qarşısında müqəddəs borc olduğunu qeyd edib və əsgərlərə nümunəvi xidmət arzulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra gənc əsgərlər Vətəni ləyaqətlə qoruyacaqlarına, əsgəri borclarını

şərəflə yerinə yetirəcəklərinə and içiblər.

Əsgərlər adından çıxış edən Anar Suvarov onlara göstərilən diqqət və qayğına layiqincə doğruldacaqlarına, Vətənimizə şərəflə xidmət edəcəklərinə söz verib.

***

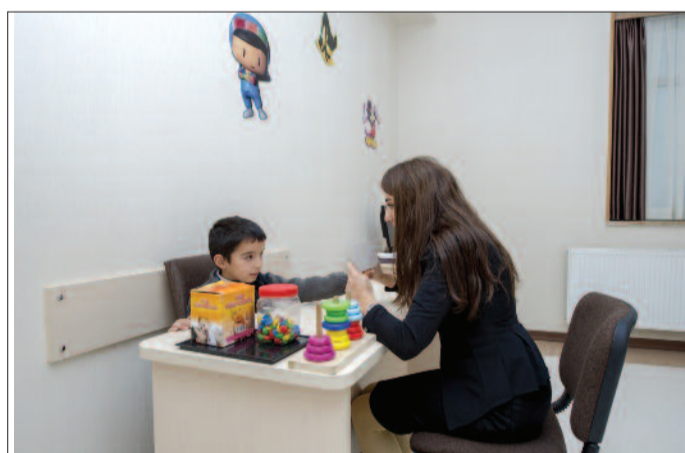
Andiçmə mərasimləri şəxsi heyətin tribuna önündən təntənəli keçidləri ilə başa çatıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın müvafiq qərarına əsasən Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin təhlükəsizliyini təmin etmək və hərbi qulluqçuların yoluxmasının qarşısını almaq məqsədilə valideynlər, eləcə də ictimaiyyət və KİV nümayəndələri andiçmə mərasimlərində iştirak etməyiblər.

Xəbərlər şöbəsi

Dövlət proqramı icra olunur

Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların cəmiyyətə inteqrasiyası diqqət mərkəzindədir

Naxçıvan Muxtar Respublikasında uşaqların təhsili, sağlamlıqlarının qorunması, istedadlarının üzə çıxarılması, intellektual, eləcə də mənəvi inkişafı, asudə vaxtının və tərbiyəsinin düzgün təşkili, cəmiyyətin ictimai-mədəni həyatındakı iştiraklarının təmin edilməsi məqsədilə mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Həmçinin sosial qayğıya ehtiyacı olan uşaqların ehtiyaclarının hərtərəfli təminatı, reabilitasiyası, onların yüksək mənəvi mühitdə, milli dəyərlər əsasında tərbiyəsi, təhsil alaraq layiqli şəxsiyyət kimi yetişməsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Eyni zamanda muxtar respublikada sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsil hüquqlarının təmin olunması və sosial reabilitasiyasında müasir üsullar tətbiq edilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbov demişdir:

"O cəmiyyət möhkəmdir ki, o dövlət inkişaf edərək irəli gedir ki, o xalq xoşbəxt gələcəyə malikdir ki, orada uşaqlara qayğı var".

Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların cəmiyyətə inteqrasiya olunmasında bərpa-müalicə xidmətinin düzgün təşkili ilə yanaşı, keyfiyyətli təhsil üçün zəruri şəraitin yaradılması, müxtəlif reabilitasiya vasitələri ilə təmin olunmaları da həyati əhəmiyyət kəsb edir. Bu istiqamətdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri 2016-cı il 11 yanvar tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş və inklüziv təhsilə keçid imkanlarının artırılmasına xidmət edən "2016-2020-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsili və reabilitasiyası üzrə Dövlət Proqramı"nın xüsusi əhəmiyyəti vardır. Proqramda müxtəlif icra müddətləri üzrə nəzərdə tutulan tapşırıqların vaxtında yerinə yetirilməsi xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların təhsili üçün bərabər imkanların yaradılmasına, bu sahədə

fəaliyyət göstərən müəssisələrin tədris bazasının müasir standartlara uyğunlaşdırılmasına səbəb olur.

Dövlət proqramının 2020-ci ilin aprel-iyun aylarında icrası davam etdirilmiş, məktəbəqədər sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar barədə məlumat bazası mütəmadi olaraq yenilənmişdir. Hazırda muxtar respublikada 368 məktəbəqədər yaşlı sağlamlıq imkanları məhdud uşaq vardır ki, onlardan 79-u məktəbəqədər təhsil müəssisələrində qeydiyyatdadır. İkinci rübdə əqli və fiziki imkanları ümumtəhsil müəssisələrində təhsil almağa imkan verən, lakin hərəkət qabiliyyətinin məhdudluğu səbəbindən təhsil ala bilməyən sağlamlıq imkanları məhdud 12, Məhdud Fiziki İmkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzində eşitmə qabiliyyəti məhdud 7 uşaq, distant dərslər, Naxçıvan Şəhər Körpələr Evi və Ailələrə Dəstək Mərkəzində isə 9 sağlamlıq imkanları məhdud uşaq reabilitasiya yönümlü məşğələlər davam etdirilmişdir.

Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların asudə vaxtının səmərəli təşkili sosial reabilitasiya üçün vacib istiqamətlərdən biridir. Öyrənmə fəaliyyəti bu kateqoriyadan olan uşaqların bilik və bacarıqlara yiyələnməsinə, ideya-mənəvi tərbiyəsinə

və psixi inkişafına köməklik göstərir. Əmək terapiyası onların əmək və peşə hazırlığında, əxlaqi və fiziki tərbiyəsində, xarakter və iradəsinin formalaşmasında böyük rol oynayır. İctimai fəaliyyət prosesində onlar sosial təcridə qazanır, ünsiyyət mədəniyyətinə, kollektivlik keyfiyyətlərinə yiyələnilir. Dövlət proqramında da bu istiqamət üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı tapşırıq müəyyən olunmuşdur. İkinci rübdə "Evdə qal, yaradıcılıqdan qalma!" devisi altında videoçarxın hazırlanmasında, "Evdə qal, sağlam ol!" devisi altında keçirilən onlayn tədbirdə, həmçinin "Abituriyent – 2020 buraxılış və qəbul imtahanları, ixtisas seçimi" mövzulu maarifləndirici tədbirlərdə bu kateqoriyadan olan uşaqların da iştirakı təmin olunmuşdur. 1 iyun – Uşaqları Beynəlxalq Müdafiə Günü münasibətilə sosial könnüllülər Məhdud Fiziki İmkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzində müvafiq kateqoriyadan olan uşaqlara əl işlərinin hazırlanmasında köməklik göstərmiş, əmək terapiyasında iştirak etmişlər. Heydər Əliyev Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzində sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların rəqs nömrələri nümayiş etdirmələrinə, qum terapi-

yası, bədii tikis və robotexnika otaqlarının imkanlarından istifadə olunmasına şərait yaradılmışdır. Adil Babayev adına Naxçıvan Muxtar Respublika Uşaq Kitabxanasının əməkdaşları 9 sağlamlıq imkanları məhdud uşaq, stolüstü tennis üzrə yoldaşlıq görüşü, bu kateqoriyadan olan 10 uşaq arasında yüngül atletika üzrə Naxçıvan şəhər, 17 uşaq arasında boccia üzrə Naxçıvan Muxtar Respublika birincilikləri keçirilmiş, bilik yarışması və onlayn qaydada yaradıcılıq müsabiqəsi təşkil edilmişdir.

Proqramın icrasına uyğun olaraq sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsilə cəlb və sosial inteqrasiyasının vacibliyi barədə təbliğat və ictimai maarifləndirmə işi davam etdirilir. Bu, həmin uşaqlara cəmiyyətin marağının cəlb edilməsinə və onlara xüsusi həssaslıqla yanaşılmasına səbəb olur. Aprel-iyun aylarında Dövlət proqramında müəyyən edilmiş tapşırıqın icrası istiqamətində sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsili və sosial reabilitasiyası tədbirləri ilə bağlı 1 qısmətli videoçarx yayımlanmış, Naxçıvan Dövlət Televiziyasında 2 veriliş, 17 süjet efirə təqdim olunmuş, Naxçıvan Dövlət Radiosunda 7 veriliş hazırlanmış, "Şərq qapısı" qəzetində 5, rayon qəzetlərində 8 məqalə dərc edilmişdir.

"Şərq qapısı"

Varlığını sübut edən bir kəlmə var yer üzündə – Ana dilim...

Əzəl gündən elimizdə, obamızda, tariximizdə yaddaşımızda, mənliliyimizdə, kimliyimizdə, dünənimizdə, bu günümüzdə səslənən, qəlbimizi ovsunlayan, varlığımızı sübut edən bir kəlmə var yer üzündə – Ana dilim. O dilim ki atdığımız hər addımda, aldığımız hər nəfəsdə duyuruq varlığımızı, hərərətini. Onun adı ilə səhərlərə gözümüzü açırıq, onun qüdrətilə qaranlıq gecələrlə sağollaşırıq. O dilim ki beşik başında körpələrin ilk eşitdiyi şirin ana laylasının mələhətli səsidir. Elə qəlbimizi kövrəldən, ruhumuzu dinləndirən həmin mələhətli, harmoniyalı, nəvazişli, qayğılı səsin vəhdətində bütünləşirik, birlik olururuq, dilin qüdrətindən güc alırıq, yumruq olururuq. Gücümüzə güc qatan ana dilim hərlərdə, sərtirlərdə, sözlərdə, cümlələrdə, şeirlərdə yaradır, yaşayır, müqəddəs milli dəyərlərimizin libasına bürünərək bizi təmsil edir. Bir sözlə, o dilim ki rəngarəng poeziya, şirin layla, ecəzkar mahnı dilidir. Himmimizin məğrur, vüqarlı dilidir. O dilim ki dostla məhəbbət, düşmənlə nifrət dilidir. Qardaşlıq, mübarizlik, qəhrəmanlıq dilidir. Ana qədər müqəddəs ocağın istisindən ilhamlanıb dünyanı qucaqlayan ana dilimdir...

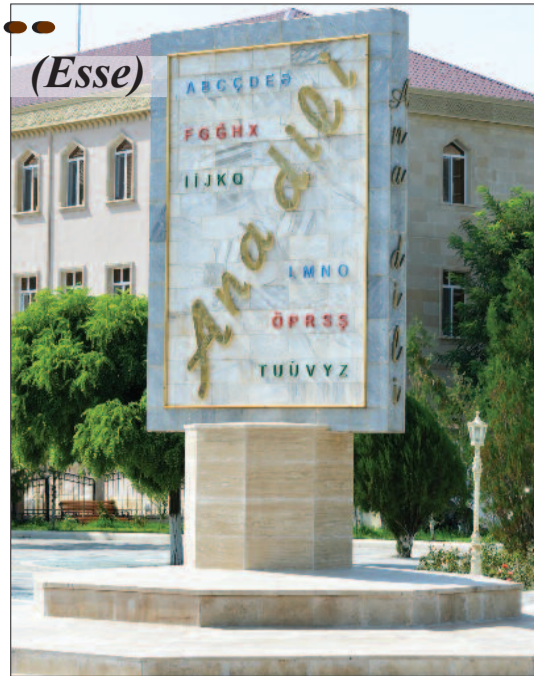
O dilim ki illərə meydan oxuyan çətin sınaqlardan süzülə-süzülə uzun və qətiyyətli məsafələr qət edərək keşməkeşli yol keçib, nüfuzlu ədiblərin təbliği ilə cıllanıb formalaşaraq kamil qrammatik quruluşa, zəngin söz boğçasına malik şəkildə bu günümüzdə gəlib çatıb. Orta əsrlərdə Nəsimi, Füzuli, Xətai kimi sənətkarlar, daha sonrakı əsrlərdə Mirzə Fətəli Axundzadə, Cəlil Məmmədquluzadə, Səməd Vurğun, müasir dövrdə isə Bəxtiyar Vahabzadə bu ənənənin görkəmli nümayəndələridir. Onlar öz əsərləri ilə dilə yeni-yeni sözlər gətirib, dilimizin zənginliyindən lazımcı istifadə edərək unudulmaqda olan bədii ifadələrimizi, söz xəzinəmizi mühafizə ediblər.

Ana dilinin inkişafında əməyi keçən publisistləri xatırlayarkən görkəmli dramaturq, publisist Cəlil Məmmədquluzadəni xüsusi vurğulamaq əsərdir. Çünki “Molla Nəsrəddin” jurnalının əsas mövzularından biri məhz ana dilinin saflığı problemi idi. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında orta türk ədəbi dili, ana dilinin saflığı, əlifba məsələsi aparıcı mövzular idi. Dahi yazıçı sözün təsir imkanlarını, rolunu, əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirirdi. Böyük demokrat, ədib yazırdı: “Dünyada hər bir kəs üçün sözdən böyük yadigar yoxdur. Zira ki, mal-mülk tələf olur gedir, amma söz qalır”. “Anamın kitabı” tragikomedyasında da ana dili məsələsi aktual mövzu kimi səciyyəvidir. Belə ki, rus dilinə meyilli Rüstəm bəy, fars dilinə meyilli Mirzə Məhəmmədəli, türk dilinə meyilli Səməd Vahid obrazlarının təmsilində ədib XX əsrin əvvəllərində ziyalıların ana dilinə düşmənləşməsinə, biganəliyini “başqasının ləhcəsinin şirinliyini” ürək ağrısı ilə təsvir edib.

Ana dili və ədəbiyyatın öyrənilməsində yazıçı, publisist Eynəli bəy Sultanovun da böyük xidmətləri olub. Onun “Müsləman xalqına son söz”, “Xalqa məhəbbət”, “Ziddiyyət”, “Zəruri izahat” və sair məqalələri qüvvətli milli-xəlqi ruhda yazılmış, ana dilinin müdafiəsinə köklənib. “Xalqa məhəbbət” məqaləsində: “Mənim xalqım! Səni azad insanlar içərisində azad, xoşbəxtlər içərisində xoşbəxt, maarifçilər arasında maarifçi görür biləcəyimm?” – deyən publisistin fikirlərində Vətən sevdəsi, birlik, maarifçilik arzusu öz əksini tapır. 1917-ci ildən isə Eynəli bəy ana dili müəllimi və sinif nəzarətçisi vəzifəsində çalışarkən latın əlifbasına keçmək uğrunda ardıcıl səylər göstərmiş, yeni əlifba komitəsi Tiflis şöbəsinin katibi vəzifəsini daşıyır.

Bəxtiyar Vahabzadə müasir dövrdə dil haqqında qəzet və jurnallarda “Ana dilim-ana köküm!”, “Tarix, dil, ənənə”, “Ana dili”, “Dil haqqında sorğu”, “Bir daha ana dili haqqında”, “Dil və əlifba”, “Dilimiz – ədəbiyyatımız”, “Dildə təbiilik və gözəllik”, “Ana dili – dövlət dili” kimi məqalələrlə çıxış edib. Bu aktual publisistik məqalələrdə türkçülüüyü qabardır, oxucu qarşısında dil haqqında öyrədici və yol göstərici “kompasa” çevrilir. Örnək bir əsər olan “Ana dili” şeiri şair yaradıcılığının ən monumental, şah əsərlərindən biridir ki, ana dilim haqqında deyiləndən ötərək ən müxtəraqqi fikir və ideyaları özündə əks etdirir.

Ana dilim zaman-zaman ona qənim kəsi-

lənərlə, qəddarcasına düşmənlə münasibəti bəsləyənərlə qarşılaşıb. Sovet ideologiyasının təsiri ilə ana dilimizə qarşı təqiblər olub, onun unudulması məqsədilə yazıçı və publisistlərimiz məhrumiyyətlərə, repressiyalara məruz qalıblar. Təbii ki, bunlar milli şüurumuzun bugünkü inkişafına qədər keçdiyimiz ağır, böhranlı illər, yad, soyuq münasibətlər idi. Ana dilim, o dilim ki ona var olması, yaşaması, yeni nəfəs verilməsi zamanını səbirsizliklə gözləyirdi. Dədəm Qorqudun telli sazından havalandan, Nəsiminin imdadından, Füzulinin qələmindən güc alaraq, bələhə taleyin, sanki dilə gətirirdi.

Doğma dilimizin yenidən çiçəklənməsində, ona yenidən həyat verilməsində, totalitar sovet rejimi dövründə digər milli dəyərlərimiz kimi ana dilimizin də vurğunu, xilaskarı kimi tarixə düşən ulu öndər Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri vardır. Belə ki, ilk addım 1995-ci ildə Konstitusiyamızın 21-ci maddəsində öz əksini tapdı. Azərbaycan dili dövlət dili kimi qəbul edildi. 2001-ci ilin iyulunda ulu öndər “Dövlət dilinin təbii inkişafının təkmilləşdirilməsi haqqında” Fərman imzaladı. Eyni zamanda Dil Şurası yaradıldı. Çox keçmədi ki, 1 avqust Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günü kimi təsis olundu. Azərbaycan dili gününün dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi onun inkişafı istiqamətində ən mühüm addım oldu. Çünki ulu öndərə qədər ana dilini dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldıran lider olmamışdı. Onun zəhmətilə şəxslənib, pöhrələnib, çiçəklənib ana dilim. Onun əllərlə Vətən, xalq, millət bir olub, doğma dilinə qucaq açıb. Bunun bəhrəsidir ki, ana dilimin mərhələli şəkildə formalaşması prosesinə ilk olaraq məktəblər, dövlət müəssisələri və mətbuat sahələri cəlb edilib. Mətbuatın ana dilimizin inkişafındakı yeri isə əvəzsizdir. Çünki dildə söz əsas meyardır. Sözün təsir gücü, ahəngdarlığı, bədii ifadəsi birbaşa peşəkar jurnalist yaradıcılığı imkanlarıdır. Bu gün mətbuat sahəsində dil normalarının qorunmasında dövlətin fəal, təsirli rolu ilə yanaşı, hər bir jurnalistin, eləcə də vətəndaşın ictimai borcunu dərinləndirən anlaması önəmli faktordur. Azərbaycan kütləvi informasiya vasitələrində dilimizin və ədəbi dil normalarının qorunması daimi olaraq müzakirə edilir. Bildiyimiz kimi, KİV-lər cəmiyyətə informasiya çatdırmaqla yanaşı, həm də maarifləndirici və təsiredici bir vasitədir. Ana dilimizin yad təsirlərdən qorunması, onun dil normaları nəzərə alınaraq cəmiyyətə çatdırılması isə media nümayəndələrinin mədəni borcudur. Hansısa bir internet saytında ədəbi dilimizin normaları, dilimizin düzgün yazılış qaydaları pozulursa, həmin söz oxucuların yaddaşına elə o cür də həkk olunur. Bu səbəbdən istənilən halda kütləvi informasiya vasitələrində ədəbi dil normaları qorunmalıdır.

Ulu öndərin ardıcılı olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2013-cü il 9 aprel tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı”nda ana dilimizin dövlət dili kimi inkişafı, ədəbi dil normalarına əməl olunması üçün ciddi vəzifələr müəyyənləşdirilib. Bu proqram Azərbaycan dilinin inkişafı üçün geniş imkanlar açıb.

Amma etiraf edək ki, son illər saytlarda dilimizə kənar dillərin müdaxiləsi hələ də hökm sürür. Bir sıra ekspertlər mediada çalışan əksər jurnalistlərin dil normalarına əməl etməməsi məsələsinə qaldırsalar da, hələ də belə təəssüf doğurucu faktlarla rastlaşırıq. Əsasən də internet

jurnalistikasında yenidən fəaliyyət göstərmək istəyənlər dil normalarını korlamaqla yanaşı, bunu “obrozovoniski” dil də adlandırırlar. Dilimizə yad sözlər daxil edir, ana dilimizin doğma sözlərini türk, ingilis dillərindəki qarşılıqları ilə əvəz edirlər. Bu isə bağışlanmaz haldır. Biz dilimizin saflığını qorumaq, sözlərin cümlə içərisindəki yerinə və təsirinə diqqət etməli, bu işdə həssas olmalıyıq. Bəxtiyar Vahabzadənin “Ana dili” şeirindəki misralar bu günün aktual dil problemləri ilə səsleşir. Dilin xalqımıza bəxş etdiyi əvəzsiz nemətləri tanımayan, şairin təbiri ilə desək, “ana dilində danışmağı ar bilən, modalı ədəbazarlar”a qarşı barışmaz mövqedə dayanan, əvvəldən didaktika yolunu tutan şair axırıncı bəndədə öz daxili təlatümlərindən və dil haqqında qayğılarından belə bəhs edib:

*Ey öz doğma dilində danışmağı ar bilən,
Bunu iftixar bilən, modalı ədəbazarlar,
Qəlbini oxşamır qoşmalar, telli sazlar.
Qoy bunlar mənim olsun.
Ancaq Vətən çörəyi, bir də ana ürəyi
Sizlərə qənim olsun.*

Dilimizin işləkliyi və düzgün təbliği muxtar respublikada daim diqqətdə saxlanılan əsas məsələlərdən biridir. Elə bu səbəbdəndir ki, gənc jurnalistlərin milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, dil normalarını peşəkarcasına mənimsəməsi daim diqqətdə saxlanılır. Televiziya və radiolar Azərbaycan dilinin norma və qaydalarının qorunması məqsədilə yaradılan bədii şuralar Azərbaycan ədəbi dilinin normalarının pozulması hallarının qarşısının alınmasında, bu işdə ictimaiyyətin də fəal iştirakının təmin edilməsi və operativ tədbirlərin görülməsində mühüm rol oynayır. Azərbaycan dilində əcnəbi sözlərin və ifadələrin yersiz işlədilməməsi, aparıcıların fonetik normalara əməl etməsi, reklam mətnlərinin səlis və aydın olması daim nəzarətdədir. Muxtar respublikada media sahəsində çalışan gənc jurnalistlər ədəbi dil normalarına riayət etməklə, nəinki dilimizin saflığının qorunmasında, həmçinin nümunəvi kadr potensialının nümayiş etdirilməsində də əhəmiyyətli rol oynayır.

Dilin inkişafı istiqamətində atılan addımların ən mühümü isə 2020-ci il 8 may tarixdə “Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Qanunun qəbul edilməsi oldu. Həmin qanunla İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əlavə edilən 533-1-ci maddəyə əsasən kütləvi informasiya vasitələrində və reklam daşıyıcılarında dövlət dili normalarının pozulmasına görə fiziki, vəzifəli və hüquqi şəxslərə müvafiq cərimələr təbiiq edilib. Qanunun təbiiq ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 23 iyun tarixli Fərmanı ilə “Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətalər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı”na dəyişikliklər edilmiş, həmin dəyişikliklərə əsasən muxtar respublikada dövlət dili normalarının pozulması teleradio yayımlarında baş verdikdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Televiziya və Radio Şurasının sədrinə, şöbə və sektor müdirinə, digər kütləvi informasiya vasitələrində aşkar edildikdə isə Naxçıvan Mətbuat Şurasının sədrinə protokol tərtib etmək səlahiyyəti verilib. Heç şübhəsiz ki, bu, qədim diyarımızın müasir media toplumunun doğma dilimizin saflığının keşiyində daha ayıq-sayıq dayanması, dilimizi bütün gözəllikləri və incəlikləri ilə təbliğ etməsi baxımından öz töhfəsini verəcək.

Ana dilim, şirin dilim... O dilim ki kamil qrammatik quruluşa, zəngin söz fonduna, geniş ifadə imkanlarına, mükəmməl əlifbaya, yüksək səviyyəli yazı normalarına malik bir dildir. O dilim ki ən çətin və mürəkkəb fikirləri ifadə etmək gücünə, ən yüksək elmi əsərləri başqa dillərdən tərcümə etmək imkanına malikdir. O dilim ki ən yüksək səviyyədə siyasi, iqtisadi və mədəni tribunallardan eşidilir. O dilim ki siyasi müzakirələr, mədəni yığıncaqlar və elmi simpoziumların dilidir. Bizləri birləşdirən milli dəyərlərin dilidir. Kitablarımızın, elm adamlarımızın, dövlət sənədlərimizin, atribullarımızın, əsrin müqavilələrinin dilidir. O dilim ki ömrümüzü mənalandıran, xəyallarımızı qanadlandıran, dostumuza məhəbbətimizi, düşmənimizə isə nifrətimizi ifadə edən bir dildir. O dilim ki varlığımız, vüqarımız, iftixarımız, bu günümüz, sabahımızdır. “Ağ örpəkli”, “ağ birçəkli” ana dilim! Hələ sənə yaşadılmağın, ən mötəbər sözlərlə, əməllərlə ucaldılmağın üçün nələ-nələ edəcəyik...

✍️ Türkan HÜSEYNLİ

Beynəlxalq Gənclər Günü ilə bağlı tədbirlər keçirilib

Muxtar respublikada həyata keçirilən kompleks sosial müdafiə tədbirləri sağlamlıq imkanları məhdud gəncləri də əhatə edir. 12 avqust – Beynəlxalq Gənclər Günü ərəfəsində sosial könüllülərlə sağlamlıq imkanları məhdud gənclərin görüşü keçirilib.

Sosial könüllülərin təşəbbüsü, Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin və Gənclər Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən görüşdə sosial könüllülər muxtar respublikanın şəhər və rayonlarında yaşayan müvafiq kateqoriyadan olan gənclərlə görüşüb, onlara Beynəlxalq Gənclər Günü münasibətilə hədiyyələr təqdim ediblər. Könüllülər gənclərlə birgə vaxt keçirib, onların gündəlik məşğuliyyətləri, yaradıcılıqları ilə tanış olublar. Keçirilən görüş böyük sevinclə qarşılandı.

Qeyd edək ki, muxtar respublikada əlamətdar günlər münasibətilə sosial qayğıya ehtiyacı olan şəxslərlə görüşlər artıq ənənə halını alıb və bu kimi tədbirlərin gələcəkdə də davam etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mətbuat xidməti

* * *

Naxçıvan şəhərindəki Sahil Parkında gənclər arasında stolüstü tennis üzrə muxtar respublika birinciliyi keçirilib.

Birinciliyin keçirilməsində məqsəd Beynəlxalq Gənclər Günüün qeyd edilməsi, gənclər arasında bədən tərbiyəsi və idmanın kütləvililiyinin təmin edilməsi, onların asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi, o cümlədən stolüstü tennis idman növünün inkişaf etdirilməsi olub. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman, Təhsil nazirlikləri və Gənclər Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən birincilikdə 26 idmançı iştirak edib.

Yarışın yekun nəticəsinə əsasən qızlar arasında Xurşud Mahmudova, Alsu Məmmədli və Duyğu Əliyeva ilk üç pillədə qərarlaşıblar. Oğlanların mübarizəsində qalib adını Naxçıvan Dövlət Universitetinin tələbəsi, nigeryalı Olabide Sadare Samuel qazanıb. Əkrəm Rəhimli ikinci, Mirməsiy Seyidzadə isə üçüncü olub.

Sonda qaliblər təşkilatçılar tərəfindən hədiyyə və diplomlarla təltif olunublar.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidməti

İtmişdir

Haqqverdiyeva Şəbnəm Əliyev qızının adına olan 0200573942 nömrəli VÖEN itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir rayonu, Cəliləndində yaşamış Abdullayev Mahmud Fərman oğlunun adına verilmiş JN-384 inventar nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhəri, Bulqan kəndində yaşamış Axundov Çölü Abbas oğlunun adına verilmiş JN-9664 inventar nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Haşimov Vüqar Rza oğlunun adına olan 0200307122 nömrəli VÖEN itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərir rayonu Axamad kənd sakini Məmmədov Xudaverdi Hüseyn oğlunun adına olan JN-0026 inventar nömrəli 10216038 kodlu torpaq mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılır

Nömrəyə məsul: Güntac Şahməmmədli
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1500. Sifariş № 584